

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu ése de doua ori pe septemana: joia si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. pöste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr 50. ANULU XII.

Sabiu, in 28 Iuniu 1864.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia óra cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Invitare de a prenumera

la „Telegrafulu Romanu.“

Finindu-se cu 30 Iuniu cal. vechiu abonamentulu Dloru abonati pe semestrulu I. alu anului curinte, Ianuariu — Iuniu, si pe triluniulu Aprile — Iuniu: prin acést'a se deschide abonamentu nou la „Telegrafulu Romanu“ pe semestrulu alu doilea alu anului curinte.

Conditiiunile remánu cele cunoscute:

Abonamentulu pe 1/2 anu, pentru Sabiu 3 1/2 f.
pentru Tranni'a 4 f.
pentru principate 6 f.

Abonamentulu pe 1/4 anu, pentru Sabiu 1 f. 75 xr.
pentru Tranni'a 2 f. —
pentru principate 3 f. —

Sabiu in 1/3 Iuniu 1864.

Redactiunea si Editur'a.

Dieta transsilvana.

Siedinti'a din 13/25 Iuniu 1864.

(Scaderea aniloru militiei. Regalele.

Indreptandu prin acést'a o eróre comisa in nr. premergatoriu prin lasarea afara a acestei siedintie, comunicámu, ca obiectulu eei a fostu propunerea lui Obert si consoti pentru imputinarea aniloru de militia. Obert motivéza propunerea sea in cventu meritoriu, aretandu relele provenitóre din servitiulu de 10 ani, si binele ce aru resultá dintr'unu tempu mai scurtu de militare. —

Br. Bedeus sprijinesce propunerea lni Obert, dandu-i o forma mai precisata: cá adica regimulu sa elaboreze proiectulu unei legi nóue in privinti'a acést'a.

Dupa mai multe desbateri privitóre la form'a pertractárei obiectului, se decide in fine, a se alege unu comitetu de câte unu membru din fiecare despartimentu pentru preconsultarea propunerei lui Obert.

Branu de Lemény vine a motivá propunerea Mtr. Sterc'a Siulutiu si consoti in privinti'a actului alegerei lui Axentiu Severu, si dupa ce arata documentatu, ca Severu e retinutu cu nedreptulu dela intrarea in dieta, cere a se dá caus'a comitetului de legitimare, care sa si referéasca despre ea neamanatu, si sa se aduca indata la ordinea dilei.

Presiedintele, observandu: ca aru fi trebuitu disusprasu in propunere, ca ea e de urgentia, — promite a aduce obiectulu la ordinea dilei dupa-cum va cere urgentia lucrului.

Mai multe comune dela Bistriti'a se róga pentru cassarea vámei de drumu dela Szeretfalva. Se dá comitetului de petitiuni.

In fine Puscaru impreuna cu 16 consoti aduce o propunere de mare importantia: cá adica regalele fostiloru proprietari sa se stérge, si dreptulu de ja carciumarí vinu, vi-narsu si bere sa intre in possessiunea si administratiunea comunelor pelánga o despagubire in rate.

Propunerea, constandu din 8 §§-i, se va traduce in cele trei limbi ale tieriei, se va tipári, impartí si aduce la ordinea dilei.

Siedinti'a din 18/30 Iuniu 1864.

(Continuare din nr. trecut.)

Alu doilea proiectu, ce se citeşte in siedinti'a din 18/30 Iun. este

Proiectu de lege

despre organisarea administratiunei politice.

§ 1. Administratiunea publica se va desparti de justitia in tóte instantiele.

§ 2. Administrarea publica se va portá de cátra autoritátile regesci politice, incátu afaceri, care se tínu de acést'a, nu s'au concediutu spre conlucrare sén decide prin deter-

minatiuni speciali legali comunelor, ori altoru corpuri representative.

Mai incolo se esceptiuneza tóte acele afaceri ale administratiunei publice, care suntu asemnate altoru autoritáti regesci.

§ 3. In capulu administratiunei publice a M. Principatu Transsilvaniei va stá Guvernatoriulu. Sub presiedinti'a si conducerea acestui'a va costá guvernulu r. din unu vicepresiedinte, si din numerulu de lipsa de consiliari de curte si guberniali, secretari, concipisti, practicanti de conceptu, din personalulu de manipulatiune necesariu, si din translatiori jurati.

§ 4. Administratiunea municipieloru singulari (comitatelor, districtelor, pamentulu secuiescu si sasescu) o voru conduce, sub nemijlocit'a ordinare sub guvernulu r. alu tieriei, comitii supremi din Desiu, Clusiu, Alb'a Iuli'a, Dev'a, Reghinulu ungurescu, capitanii sepremi din Nasaudu si Fagarasiu, judele regescu din Odorheiu, judele regescu din Sabiu si comitele natiunei sasesci.

§ 5. Acesti fnctiunari primari conducatori ai teritoriilor administrative singulari voru fi totdeodata si membri de senatu la r. guvernulu alu tieriei, si se potu convocá in intrebári de ponderositate mare comuna din casu in casu de cátra Guvernatoriulu, séu in urm'a unei demandári mai inalte, la consultárele guvernului tieriei, la care densii voru participá apoi cu votu decisivu.

§ 6. Functiunariloru primari conducatori ai municipieloru singulari li se va dá spre a-i ajutori in ducerea afaceriloru pre lenga unu substitutu (antáulu vicecomite, vicecapitanu, vicejude regescu, substitutu de comite) personalulu de oficiu si servitiu, care vafi de lipsa.

§ 7. Cercurile, scaunele filiali, scaunele (vicecomitatele, vicecapitanatele), care forméza in privinti'a administrativa unimea politica cea mai de josu, se voru administrá de vicecomiti, vicecapitani, vicejudi regesci, cari suntu nemijlocitu subordinati capului municipiului.

Si acelor'a li se va dá personalulu de oficiu si servitiu, care se va gasi de lipsa.

§ 8. In cetáti voru avé magistratele cetatienesce in privinti'a administratiunei politice sfer'a de activitate a acestoru vicecomiti s. c. l.

§ 9. Spre indeplinirea servitiului sanitariu se va aplicá de regula in fiecare municipiu singulariu (§ 4) unu fisicu si unu veterinariu, pentru fiecare cercu (§ 7) unu medicu cercuale.

§ 10. Statulu personalu alu fiacárei autoritáti politice se va fipsá amesuratu estinderei lucráriloru ei cu restringere rigoroasa prelánga recerinti'a efeitiva.

§ 11. Categoriele de oficiati de conceptu si manipulatiune, cum si cele de servitori pentru guvernulu r. alu tieriei, apoi pentru administrarea municipieloru (§ 4) si cercuriloru (§ 7), precum si salariile acelor'a se potu vedé din alaturatulu statu personale si salariale A, si din observatiunile de acelasu tinátóre (aclus'a B).

§ 12. Spre ingrijirea trebiloru simple ale cancelarielor si celoru de scrisu se voru asemná, deórece pentru acestea de regula nu se voru sistemisá oficiati, deregatoriiloru diurne si pausiali de scrisu amesurate.

Pentru recerintiele oficiali si cancelariali, care se potu tractá cá pausalii si sub care se intielegu si iluminarea, apoi incaldirea localitátiloru oficiali, se va amesurá deregatoriiloru politice unu pausialu, si spre suportarea speselor administratiunei, care nu se potu tratá cá pausalii, li se voru pune la dispositiune unu fondu corespundiatoriu prelánga decomputare.

§ 14. Guvernatoriulu si celoralalti membri ai personalulu gubernialu le compete in tóte caletoriele de servitiu

sî de curte rebonificările acelea, care vinu de a se compută strictu dupa normative.

§ 15. Celoralalte deregatorii politice li se voru dá, pentru acoperirea speselor de calatorii oficióse in teritoriulu propriu, la mîn'a capiloru de oficiu pausiali de calatorii.

Pentru calatorii in teritoriulu propriu in cauzele partideloru voru capetá oficiatii administratiunei politice diurne sî bani de mile, cari se voru rebonificá de partide.

§ 16. Pre guvernatorulu, pre membrii senatulu r. guvern alu tieriei, pre capii conducatori ai singulareloru municipii (§ 4) sî pre substitutii loru (§ 6), pre vicecomitii, vicecapitanii, vicejudii regesci, judii regesci, i va denumí Prénalt'a Sea Maiestate c. r. Apostolica, sî va considerá prégrátiosu, cá intre membrii senatulu r. guvernii sa fia totdeun'a unulu din fiacare religiune prin lege recepta a Marelui principatu Transsilvaniei, precum sî cá barbatii chiamati la aceste functiuni sa fia indigeni ai Marelui Principatu Transsilvaniei.

§ 17. Maiestatea Sea c. r. Apostolica, vá determiná prégrátiosu, sub care modalitáti sî conditiuni sa se aplice, de parte din postu, demissiuneze sî sa se tréca in stare de repausu timpurana séu permanenta sî ceialalti oficiali ai administratiunei publice.

§ 18. R. guvern alu tieriei e nemijlocitú subordinatu cancelariei de curte r. transsilvane, capii singulareloru municipii guvernului r. alu tieriei, vicecomitii, vicecapitanii, vicejudii regesci, judii regesci, precum sî magistratele cetátiloru suntu cu privire la ducerea trebiloru politice nemijlocitú subordinati capiloru municipieloru atingátore.

§ 19. Guvernatorulu, r. Guvernu, capii singulareloru municipii sî antistii cercuriloru, precumu sî magistratele cetátiloru libere regi, sî orasielor, care suntu indreptatite spre ducerea trebiloru politice (§ 8), voru indepliní acuratu sî iute dispuetionile sî demandările antistiloru sei sî le voru fi respundiatori pentru intrég'a ducere a trebiloru.

§ 20. Guvernatorulu r. alu tieriei depune juramentulu de oficiu in mánile Maiestátii Sale c. r. Apostolice.

Elu representa la festivități publice pre principele tieriei.

§ 21. Capiloru conducatori ai singuraticeloru municipii le compete la festivități publice in scaunulu ver teritoriulu oficialu, de cumva nu este capulu tieriei de fatia, acele prerogative, care se cuvintu dupa prescise reprezentantelu principelui tieriei.

§ 22. Déca nu determina prescrieri speciali altceva in privinti'a unor obiecte, concediute competintiei autoritátiloru politice, se voru inaintá recursele in contr'a decisiuniloru vicecomitiloru, vicecapitaniloru, vicejudiloru regesci, judiloru regesci sî magistrateloru acelor cetáti r. libere sî orasie, cáror'a li s'a concediutu ducerea trebiloru politice (§ 8), la antistii municipieloru respective, recursele in contr'a decisiuniloru r. guvern alu tieriei, recursele in contr'a decisiuniloru r. guvern alu tieriei la Cancelari'a de curte r. transsilvana.

§ 23. Influentia organeloru politice in trebile contributiunei direpte, precum sî ajutorintia, ce vine a se dá organeloru finantiali in indeplinirea functiuniloru lor, se vá regulá prin legile de contributiune sî finantiali.

§ 24. Legi speciali determina pusetinne, pre care o voru ocupá organele politice fatia cu representatiunile singulareloru comune, cercuri singulareloru municipii, precum sî fatia cu diet'a.

§ 25. Locurile de oficie, cari se voru umplé pentru organizare afara de cele dela r. Guvernu sî de ale capiloru teritoriiloru singulare administrative, se voru escrie publicu, sî propusetiunile pentru umplerea acelor se voru face de cátra o comissiune a tieriei, custátore din unu presedinte, substitutulu lui sî doisprediee membri.

Pre presedintele, pre substitutulu lui sî patru membri ai acestei comissiuni de tíera i va denumí Prénalt'a Sea Maiestate c. r. Apostolica; pre optu membri ai aceleia-si in sa i va alege diet'a in acela modu, incátu fiacare din cele optu despartiaminte, in care se imparte diet'a dupa § 27 alu regulamentulu dietalu de trebi provisoriu, alege câte unu membru alu acestei comissiuni a tieriei din toti membrii dietali.

§ 26. Tempulu, dela care se va incepe activitatea dregatoriiloru nóue politice, se vá defige de Maiestatea Sea c. r. Apostolica, sî se vá publicá prin r. Guvernu.

§ 27. Organele politice voru observá in ducerea trebiloru lor legile sî ordinatiunile, care custau in privinti'a obiectelor de administratiune, asemnate competintiei dregatoriiloru politice, pâna atunci, pâna candu li se voru prescrie pe calea legislativa séu a ordinatiuniloru alte norme.

Alu treilea proiectu este urmatoriulu:

Proiectu de lege

despre organizarea judecatoriiloru de forulu antáiu.

§ 1. Administrarea justitiei se vá desparti sî in forulu antáiu de administrarea politica, sî se vá eserciá prin judecatorii r. de sine statátore.

§ 2. Cá judecatorii de forulu antáiu voru custá judecatorii singulare sî colegiale.

§ 3. La fiacare judecatoria singularea se vá aplicá cá jude singularea cu substitutii (adjunctii) sî functiunarii de ajutoriu de lipsa unu asesoru dela judecatori'a colegiala, de a cáru cercundariu se tine respectiv'a judecatoria singularea.

§ 4. Cercundariulu unei judecatorii colegiale cuprinde in sine mai multe cercundare de judecatorii singulare.

§ 5. Fiacare judecatoria colegiala se vá prevedé cu unu preside, sî dupa trebuintia cu unulu séu mai multi substituti (preside de senatu), cum sî cu assessori sî alti functiunarii de ajutoriu, cáti voru fi de lipsa.

§ 6. In cauze comerciale se vá eserciá jurisdictiunea, in cátu nu va fi concediuta partialminte judecatoriiloru singulare, prin senatele judecatoriiloru colegiale.

Acestu esercitiu se vá face cu participarea reprezentantiloru din statulu comerciantiloru.

§ 7. Jurisdictiunea in cauze montanistice se vá eserciá prin judecatoriile colegiale, cari se voru destiná spre acést'a dupa trebuintia, chiamandu-se votanti, cari posedu cunoscintie tehnice in trebile minerali sî metalurgice.

§ 8. La fiacare judecatoria colegiala se va denumí unu procuroru de statu, cu substitutii sî functiunarii de ajutoriu de lipsa.

§ 9. Numerulu judecatoriiloru, cercundarele sî scaunele lor se voru defige pe calea ordinatiuniloru; luandu-se in consideratiune confiniile municipieloru sî cercuriloru.

§ 10. Statulu personalu alu fia-cárei judecatorii singulare sî colegiale se va defige dupa cuprinsulu afaceriloru, cu marginire stricta la adeverat'a trebuintia.

§ 11. Categoriile de servitiu, clasele de diete sî salariile oficiatiloru sî servitoriloru dela judecatorii sî procuraturi de statu se vedu din siem'a aclusa sub A.

§ 12. Reservandu-se dreptulu de a modificá legile de pâna acuma despre activitatea judecatorésca in privinti'a cauzelor civile sî penale, vá trece sfer'a de activitate a preturiloru mestecate de mai nainte, sî anume in cauze penale a judecatoriiloru de investigatiune la judecatoriile singulare, sî sfer'a tribunaleloru de cercu sî de tíera, apoi a judecatoriiloru urbariale de forulu antáiu, la judecatoriile colegiale.

§ 13. Pâna la regularea legala a tribunaleloru de a dóu'a instantia, voru merge apelatiunile din tinutulu municipiului Sabiului la curtea de apelatiune din Sabiiu, din tinutulu tuturor celorlalte municipii in sa la tabl'a regésca din M. Osiorheiu.

§ 14. Jurisdictiunea oficiulu marsialulu de curte supremu, a judecatoriiloru bisericesci matrimoniale, a judecatoriiloru pentru cauze financiare sî militarese remâne neatinsa prin legea acést'a.

§ 15. In privinti'a propusatiuniloru facende pentru umplerea posturiloru la judecatoriile din nou organizate se voru aplicá determinatiunile custátore pentru organizarea dregatoriiloru politice. (Statulu personalu sî salaríalu se va comunicá in nr. urmatoriu. Red.)

Presedintele e de parere, ca alegerea comitetelor respective sa urmeze in díu'a urmátore.

La ordine e desbaterea asup'a cestiunei drumulu de feru. Refrt. M a g e r (de pe tribuna) espune in cuvinte chiare principiele, de care fostu condusu comitetulu, sî recománda dietei de nou, a incuviintia elaboratulu comitetulu sî a se declará cu unanimitate pentru lini'a proiectata de comitetu cá pentru aceea, ce multiamesse mai multu trebuintiele sî dorintiele tuturor locuitoriloru; ear reportulu comitetulu — fiindu densulu cuprinsu de cumplita dorere de capu — se róga a-lu citi notarii dietali. (Reportulu in nr. venitoriu.)

O b e r t in cuventu energicu sî intreruptu adeseori de aplause pledeaza pentru primirea acestei representatiuni. Obiectulu e fórté momentosu, cáci taia in inim'a vietiei sociale transsilvane. De aceea crede, ca va fi unire intre membrii dietei, sî indémna la conciliare sî impacare: sa dea esemplu cu totii, ca scíara triumfá in caus'a cea mai grea, in caus'a iuvingerei de sine insusi. Motivele lui pentru partinirea acestei representatiuni suntu cele urmátore: 1) vede ca senatulu imperialu s'a declarat in principiu pentru tragerea numai a unei linii, sî prin acést'a celelalte se amána pe cine scie cátu tempu; 2) partinesce propunerea, pentru ca ea nu combate pre nimenea, nu prejudeca nimenui; 3) o partinesce.

pentruca acea linia taindu tiér'a dealungulu dela apusu spre raseritul de meadiadi, tine séma tuturoru intereselor comerciale si economice ale populatiunei, si nu ingreuiéza nici tesaurulu statului preste mesura. A face politica din nevoile tiei, si a-i dá o linia, ce ea n'o cere si n'o doresce, nu e alt'a decâtu a cere tiér'a pâne, si regimulu a-i dá pétra. — Apoi da o schitia istorica despre comerciulu transsilvanu in vechime, din care resulta, ca Transsilvani'a cu comerciulu seu e avisata câtra raseritu si ca intr'acolo cere a i se deschide drumulu. Acolo e Odess'a si Russi'a, acolo e Constantinopolea si Turci'a, acolo Trapezuntulu si drumulu spre Persi'a si Asi'a interna. Dar si din punctulu de vedere financiaru se póte realisé lini'a proiectata de comitetu; câci pentru Transsilvani'a cea ingreuiata cu dâri, cari in alte tieri ale monarchiei nici ca exista, Austri'a a facutu mai putinu decâtu pentru ori care alt'a din provincielesale. (Bravo! Asi'a e! in stâng'a.) Transsilvani'a au patit'o fatia cu monarchi'a, cá seraculu si bogatulu din istori'a prorocului Natanu, unde adeca bogatulu cu turmele de oi a lacomitu la unic'a oitia a seracului. Dar 4) partinesce proiectulu si din privinti'a aceea, ca cu lini'a acést'a se impaca si tiér'a vecina, Principatele române. I se va obiectá póte, ca statulu celu mare Austri'a nu póte luá in considerare pretensiunile unui statu cá Romani'a, elu in sa crede, ca nici unu statu nu e asiá mare si tare, cá sa n'aiba lipsa de amici'a si bun'a contielegere cu alte state invecinate. In fine 5) partinesce proiectulu si pentru aceea, pentru ca insusi Mai. Sea a promis la anulu 1862, ca va considerá dorintiele exprimate in acést'a privintia. (Bravo! viu in stâng'a.) (Va urmá.)

S a b i i u 25 Iuniu. Gazet'a serbeasca „Serbski Dnevnik“, dupa ce in numerulu 66 aduce la cunoscinti'a cetitoriloru sei, ca Congresulu din 1860 este resolutu de locurile mai inalte spre alegerea Mitropolitulu, si unu Sinodu episcopescu, care are a se tine dupa Congresu, spre a se alege doi Episcopi, si spre darea de parere intemeiata pe Canóne in privinti'a Mitropoliei române cu privire la resolutiunea imperatésca din 27 Sept. 1860, prin carea Maiestatea Sea au binevoitu a enuciá: ca nu este neaplecatu infiintiárei unei Mitropolii pentru Români greco-orientali din Imperati'a, — si i propune in numerulu 67 spre deslegare acést'a intrebare: „Ore mai nainte poporulu si Biserici'a, si apoi Patriarchu — Mitropolitulu?“ Deslegarea o face cam asiá: ca natiunea serbésca nepreruptu s'au rogatu, cá sa i se resolve inainte de tóte unu congrésu natiunalu — bisericescu, in care sa se reguleze trebile bisericesci, scolari si fundatiionali, de sine intielegendu-se si regularea Eparchieloru serbe si române, si infiintiarea Mitropoliei române, cá astfelu urmandu-se sa inceteze nemultiamirea Româniloru correligionari, cari se afla supt Episcopi serbi, si dupa tóte acestea sa urmeze unu congrésu bisericescu spre alegerea Mitropolitulu si a Episcopiloru.

Nu este asiadara, dice mai departe Dnevniculu serbescu, de mirare, déca natiunea serbésca cu mesur'a luata din partea Regimulu pentru Congresu si Sinodu nu se póte multiamí, pentru ca aceea este in contr'a convingerei sale, si o impedece in interesele ei cele mai flagrante, si pentru aceea, câci natiunea numai in Congresu, unde s'aru tractá despre organizarea trebiloru bisericesci, scolari si fundatiionali, aru ave privilegiu a cunósce pre Episcopii sei, si a alege de Mitropolitu pre celu mai bunu dintre ei.

Natiunea, dice Dnevniculu Serbescu, este silita a remané prelunga petitiunile sale cu atât mai multu, câci se scie, ca tocmai Mitropolitii de pâna acum nu s'au silitu a aduce la valóre otaririle Congresselor natiunalu-bisericesci din an. 1769. si 1790. Ba s'au intemplat si aceea, ca unele otariri ale Congresulu din a. 1790. s'au intaritu din partea Regimulu, ear Mitropolitulu au sciutu sa impedece punerea loru in lucrare.

Apoi frecârele Româniloru cu Serbiu seu mai bine dicendu, cu ierarchi'a serbésca striga, cá corelatiile nostre sa se reguleze, cá sa incetâmu a ne plânge si a ne vaietá unii in contr'a altor'a la alu treilea, si a ne causá rane simfitóre si aducátóre de stricaciune bisericesca, morale si materiale. Asiá dara regularea referintieloru bisericesci intre Români si Serbi o doresce natiunea serba cá si cea româna, in sa nu si Episcopii serbi. Si pentru ce nu vréu acést'a Episcopii serbi? lesne se póte intielege, si adeca pentru interesele lor, care le-aru perde prin infiintiarea Mitropoliei române, si asiá Présfintiele Sele mai presusu tînu interesele lor personale, decâtu ale Bisericei. — Raiacici se desvinovatá cu aceea, cajúramentulu, ce l'au depusu pentru sustinerea unitatei Bisericei din Austri'a, nu-lu iért'a sprijini dorinti'a Româniloru. Déca mai nainte se va tine Congresulu pentru alegerea Mitropolitulu, si apoi sub presiedinti'a noului Mitropolitu va urmá

Sinodulu pentru alegerea unoru Episcopi, si mai apoi darea parerei asupr'a petitiuniloru Româniloru, atunci Mitropolitulu nou va dice, cá si Raiaciciu, ca nu póte sprijini petitiunea Româniloru, câci au depusu juramentu pentru unitatea Bisericei, si Eparchiele banatienne nu-su veduvite, si asiá Români prelunga dreptatea invederata totu voru remané nemultiamiti. Prin urmare treb'a Româniloru are a se tractá mai nainte de alegerea Mitropolitulu serbescu, cá acést'a sa n'aiba ocaziune a se desvinovatá cá Raiaciciu, spre daun'a intregi nostre biserici din Austri'a.

Mai dice Corespundintele Jurnalulu serbescu si aceea: ca dupa ordinatiunea préinalta are a se tine dupa congrésu Sinodulu Episcopescu, care va regulá relatiunile natiunalu-bisericesci, in sa Sinodulu acést'a mai nainte de acést'a are sa aléga pre Episcopii cei noi; in sa déca avem sa impartimu cu Români, si sa facemu Eparchii nóue, precum este dreptu, si precum acést'a este voi'a si dorinti'a natiunei serbe, atunci Sinodulu Episcopiloru va fi prejudiciosu impartirei acelei'a si formárei Eparchieloru nóue, adeca aru trebui sa remâna in starea lor de pân'acum, de si impartirea aru aretá, ca in Banatu este destulu pe partea serbésca un'a Eparchia, si asiá n'aru trebui sa se aléga pentru Banatu alu doilea Episcopu.

Ear ce se tine de acelu punctu din ordinatiunea Regimulu, cá acelu Sinodu Episcopescu sa elaboreze obiectele pentru unu Congresu biserico-natiunalu, observâmu, ca acést'a o au potutu face Archiereii si pâna acum, numai nu potemu recunósce, ca Archiereii aru poté tiermuri cerculu activitáti Congresulu, pentruca la casu, candu Congresulu aru trece peste cerculu activitáti sale, Archiereiloru totu remâne calea deschisa de a protestá la Congressu seu la Regimu in contr'a ori cárei necuviintie, ce o aru face Congresulu, s. a.

Inca nici aceea nu le place Serbiloru, ca Regimulu numai Episcopulu din Dalmati'a i dá voia a intreveni la alegerea Mitropolitulu serbescu, dar nu si Eparchiei prin reprezentantii sei. Apoi se dá cu socotél'a, ca Români din Banatu si Ungari'a nu voru alege deputati la Congressu.

Prescurtu, Corespundintele Dnevniculu serbescu dice: ca natiunea serba bine va face, déca va remané credinciosá petitiuniloru sale.

Acestea lasandu inainte, observâmu numai atât'a, ca ne mirâmu, cum de Présfinti'a Sea Raiaciciu au potutu dice, ca Elu pentru juramentulu depusu spre sustinerea unitatei Bisericei din Austri'a nu póte sprijini dorinti'a Româniloru, candu Présfinti'a Sea cá Presiedintele adunárei natiunale serbesci din a. 1848. au fostu acél'a, carele au emis o declaratiune câtra natiunea româna de relegea greco-orientale, dicendu: ca natiunea serba, asiá dara si elu, nu voiesce alt'a, decâtu egal'a indreptatire cu natiunea româna si fratie-tate; apoi unitatea Bisericei este conditionata de uniformitatea dogmeloru, dar nu de supremati'a Ierarchiei serbesci asupr'a natiunei române, prin urmare, prin Mitropolia româna nu s'aru vatamá unitatea Dogmeloru, ci s'aru intari prin o legatura dogmatica.

Astfelu standu treb'a, vine intrebarea: ce sa facemu noi Români de relegea greco-resariténa din Austri'a, cá sa scapâmu de sub supremati'a Ierarchiei serbe, si Episcopi anticanonici? respunsulu este usioru, si adeca: sa remânemu credinciosi petitiuniloru nostre cu atât'a mai multu, câci acelea sunt basate pe Canónele bisericesci, si pe legile tiei; câci natiunea româna au otaritu acést'a in Banatu la a. 1848. in adunarea natiunala din Lugosiu; Eparchi'a Aradului in Sinodulu a. 1850; Episcopulu Bucovinei astfelu au respunsu lui Raiaciciu la a. 1848, si Eparchi'a Ardealulu in Sinódele sale din a. 1850, 1860 si 1864. — Apoi si Comun'a bisericesca româna din Lugosiu la a. 1862 si Senatorii imperiali DD. Andreiu Mocioni de Foenu, Br. Nic. Petrino, si Episcopulu Andreiu Barone de Siagun'a in representatiunea lor cátra Maiestate din 21 Augustu 1860. Mai departe Diet'a unguresca din a. 1861 au denumitu o Comissiune, spre a-si dá parerea pentru infiintiand'a Mitropolia româna de relegea ortodocsa resariténa. Acést'a Comissiune si-au si datu Dietei Elaboratulu seu, precum se scie din diuariulu dietalu, dar nu s'au potutu pertractá, câci Diet'a se disolvá. Noi ardelenii si bucovinenii in sa avem lege favorítóre pentru Biserica; câci aceea dice: ca suntemu liberi a conduce, administrá si regulá trebile nostre bisericesci, scolari, si fundatiionali independinte de ori care Biserica. Prin urmare de si ne tinemu de o Biserica cu Serbiu, va sa dica, de o religia, totusi administrarea din afara a Bisericei pe partea Româniloru ortodocsi trebuie sa fia deosebita de cátra cea serbésca, in intielesulu Canóneloru, si acést'a deosebire administrativa nu schimba dogmele credintiei, ci o legatura dogmatica are a le sustine in tóta curatieni'a lor, precum despre acést'a s'au descoperitu Sino-

dulu Bisericeii noastre ardeleni în a. 1850 către Sinodul Episcopiloru serbi din Carlovitii, la care însă până astăzi n'au urmat nici unu răspuns. Din contra dela Maiestatea Sea Imperatului avem două rezoluții, una din 27 Sept. 1860, ca Maiestatea Sea nu este neaplecata înființării unei Mitropolii pentru România de rel. gr. orientala, și altă din 24 Iunie 1863., ca intențiunea Maiestății Sele este, că pentru România de rel. gr. orientala să se înființeze o Mitropolia independentă, coordonată cu cea serbăscă.

Varietăți și noutăți de di.

Clerulul luteran a pierdut în zilele acestea unul din cei mai distinși ai săi membri: pre d. Friedsmann, Parochu la Jacobsdorf și Decanul alu Cincului-mare, venerat pentru erudițiunea, elocinți'a și cu deosebire pentru umanitatea sa. —

(Premiele „Aurorei Române.”) Din elaboratele incurse la redacțiunea Aur. rom. în urmă concursului știut că cea mai bună poezie s'a premiat „Unu svatu” dela d. Georgiu Marchisii; demne de publicat s'au mai găsit poezie: „Doru de libertate”, și „Frumoasă e femeia!” dela autori necunoscuți. Ear premiul pentru cea mai bună novelă (4 galbeni) au rămas vacant, pentru-că nici unu operat nu s'au aflat demn de premiare. Deci se deschide concursu nou la acestu premiu, care s'a mai marit cu 2 galbeni, astfel încât acum face 6 galbeni, până pe 30 Septembrie a. e. cal. vechiu. Criticarii rămân dd. V. Babesiu, A. Romanu și I. Miculescu. Poeziile distinse se voru publica în „Aurora”.

Calatori'a Principelui Cuz'a.

(Continuare din nr. 47 și 48.)

Esindu de la legătuirea Prussiei, Principele Alessandro Ioann s'a dusu la patriarhatul ecumenic, unde înaltîmea Sea a fostu precesu de D. gerante alu Principatelor-unite și de unu din adjutanții săi.

Mari'a Sea a fostu primitu de Patriarhul ecumenic încungiu-ratu de Archiepiscopii, membri ai St. Sinodu, și de unu numeru mare de prelați. După aceea Principele Alessandro Ioann a facutu o vizita scurta patriarhilor de Ierusalimu, Antiochi'a și Alessandri'a.

Principele Domnitoriu a anunțat S. S. Patriarhului ecumenic ca va asista Dumineca la liturgi'a patriarhala.

Mari'a Sea s'a întorsu la palatul de la Apele-dulci pe la cinci ore.

În lips'a principelui Alessandro Ioann unu vice-amiral a venit să anunție, că din ordinul Sultanului, D. ministru alu marinei luase dispozițiuni pentru că Mari'a Sea să poată vizita arsenalele și flot'a. La diece ore, music'a imperială, dirijată de Guateli-pasi'a, a sositu la palatul de la Apele-dulci și a executat în totu timpul seratei bucăți variate. Principele Alessandro Ioann, care este însuși unu amator distinsu, a bine-voitu să chame pe Guateli-pasi'a, spre a-lu felicită asupra abilei sale direcțiuni și asupra talentului artiștilor, cari compun music'a particulară a Maiestății Sale, și a-i da unu orologiu împodobit cu cifr'a sa în diamante.

Astăzi, Vineri, D. ambasadore alu Franciei s'a dusu la chioscul imperialu, că să facă vizita Principelui Alessandro Ioann. D. Marchisulu de Moustier și totu personalul ambadei erau în mare uniformă. Omenii ambasadorelui erau în ținuta de gală, cu livrea, cu armele Esc. Sale, cu tricornul și cu pantaloni scurți.

D. internunțiu alu Austriei, D. ambasadore alu Engliterei, D. ministru alu Prussiei au facutu asemenea vizite în mare ceremonie Principelui Domnitoriu alu Principatelor-unite.

Principele Alessandro Ioann aflându, că Lady Bulwer se află pe câmpia de la Apele-dulci, a voitu a se duce să salute pe D-n'a ambadrice. Mari'a Sea s'a dusu pe josu prin grădin'a chioscului imperialu pe câmpia, și a datu brătiulul Lady Bulwer, pentru a o aduce în sălonele palatului, unde beuturi recortorie s'au oferit D-nei ambadrice.

Asta seară, D. ambasadorele Franciei da unu dineu mare Principelui Alessandro Ioann și la mai multe persoane din suit'a Sea. Marele-Vizir, din caus'a doreroșei pierderi, ce a încercat în zilele trecute, n'a putut primi invitarea D-lui marchisulu de Moustier; dară ministrul afacerilor straine, ministrul comerțului și alți funcționari ai S. Port; voru asista la acestu dineu.

Dumineca, D. ministru alu afacerilor straine va da unu dineu mare înaltîmei Sale Principelui Alessandro Ioann. —

Totu în Courrier d'Orient de la 15 Iunie citim și acestea, sub titlu: Interiore:

Precum amu anunțat, Domnitorul Principatelor-unite a asistat Vineri la o mare mîsa dată în onoarea Sea de D. ambasadore alu Franciei.

Principele Alessandro Ioann a mersu la palatul Franciei, la Terapi'a, pe unu vasu cu vaporu alu înaltîmei sale Murad—efendi, fiulu primogenu alu repozatului Sultanu Abd-ul-Medjid. Este cunoscutu, că acestu frumosu batel s'a datu în dispozițiunea Domnitorului Românulu prin ordinea Maiestății Sale. Căndu batelulu ajunsese aproape de Terapi'a, cel statuaru francez Ajaccio salută pavilionulu Principelui înaltîndu colorile naționali române, pe căndu o parte din echipagiul înainte prezintă armele, în sunetele clarinei bordului, care comendă onorile cuvenite.

În momentul căndu Mari'a Sea se ducea la uscatu pe unu magnificu caic alu Palatului imperialu cu sieșe parechie de lopeti, o numeroasă mulțime se îndesă pre cheu aproape de palatul Franciei: asistentii și-descoperiau capetele cu respectu la trecerea Principelui, care răspundea cu gratiositate la salutările lor. Principele Alessan-

dru Ioann lasase uniformă de generalu și portă haine civile cu placă ordinei imperiale Medjidie.

Înainte portii ambadei, DD. secretari și dragomani, pre cum și D. comandante Dupetit-Touars și statulu maioru alu lui Ajaccio acceptă pe principele Alessandro Ioann. Sub vestibulul palatului, Mari'a Sea a trecut printr'unu siru de mateloti ai lui Ajaccio, cari i-au facutu onorile militare.

La intrarea în palat, Principele Alessandro Ioann, însoțit de generalulu Salih pasi'a și de patru persoane și doi oficiali din suit'a sa, au întâlnit pe D. ambasadore alu Franciei, care l'a dusu cu d'ensulu în salonu. Ministrul afacerilor straine, Aali-pasi'a, Kiamil pasi'a, Gurili Mustaf'a pasi'a și mai mulți funcționari ai ministerului de externe erau față. Corpulu diplomaticu încă avea mai mulți membri, între alții pe D. Comite Brassier de St. Simon, ministrul Prussiei și D. comite Grepî insarcinatulu cu afacerile Italiei.

Principele Alessandro Ioann a parasit palatul Franciei la 11 ore totu cu ceremonialulu, cu care sosise. Înaltîmea sea a mersu pe josu, în mijloculu numerosilor preumblatori la scară Terapii, escortat de matelotii lui Ajaccio cu tortie, și însoțit de D. ambasadore alu Franciei, de Aali-pasi'a, de Kiamil pasi'a, de DD. ministru Prussiei și insarcinatulu cu afacerile Italiei, pe cari Principele i invitase cu gratiositate în batelulu seu. Vaporulu, cu stralucire iluminat, lasă pe oșpetii momentani ai înaltîmei Sale la Bebek, la Top-hane și plui apoi către chioscul imperialu de la Apele-dulci, unde sosit către mediulu nopții.

A două di de dimineața înaltîmea Sea a primitu vizit'a, în mare ceremonie, a patriarhului ecumenic, însoțit de unu numerosu cleru.

Ceealaltă parte a zilei Principele Alessandro Ioann a facutu vizitele militare, la cari l-au invitat Maiestatea Sea Sultanulu. De dimineața, contr'a—admiralulu Rasim pasi'a, adjutante alu Maiestății Sale, venise să se pună la ordinele Principelui.

De la Dolm'a-Bace Principele Alessandro merse în trasura la casarm'a gardei imperiale. Înaltîmea Sea era în mica ținută: oficiali români și otomani escortă trasur'a, pe care o precedea și o urmă două peloane de cosaci otomani. Magnific'a casarm'a gardei imperiale și cea de la Galat'a-Serau au fostu inspectate în totu de înaltîmea Sea, care a datu atențiunea la toate detaliile relative la bun'a-stare a armatei. Principele a întrebă pe mai mulți soldați și a luat de la oficiali informațiuni, cari atestăza solicițiunea și cunoștințele sale în organizarea militară.

La școl'a militară, Principele Alessandro Ioann găsi pe ministrulu de resbelu, Hussein pasi'a, și sieșe batalioane sub armă, cu artileria. Înaltîmea Sea voi să treacă în revistă și strabătă toate rândurile esaminându cu mare atențiune echipamentul acestor frumoșe trupe. După ce a complimentat pe sieși asupra escelenței ținute a soldatilor, Principele ceru ministrului de resbelu să-i execute mai multe manopere. Miscările fura executate cu o precizie și o rapiditate, ce escitară caldurele felicitări ale înaltîmei Sale.

După exercițiu, Principele Alessandro Ioann ceru să se lase soldații să se repauese până va vizita școl'a, și se rogă să nu se interrupă cursurile prin presinț'a sa. Înaltîmea Sea asistă câte-va minute la o lecțiune de fortificațiune și a strabătut totu stabilimentulu. Într'un'a din salele de studiu, Principele găsi, că nisce camaradi de arme printre ceilalți elevi, și doi juri prinți imperiali, celu din urmă fiu alu repozatului Sultanu Abd-ul-Medjid și fiulu celu d'antăzu alu Maiestății Sele Sultanulu Abd-ul-Aziz, cu cari înaltîmea Sea vorbi câte-va minute.

În sal'a de arme, înaltîmea Sea găsi pe elevi ocupați în exercițiile de scrimă. Principele i invită să se continue înaintea sa și bine voi să felicită pe mai mulți elevi de siguranți și rapiditatea jocului lor. Profesorulu de scrimă, italianu de naționalitate, avu onoarea să fie chiamat de principe; înaltîmea Sea vorbi cu densulu în limb'a italiană despre metodu ce întrebunție, și-i adresă laudele cele mai magulitoare asupra rezultatelor de jă obținute.

Inspectarea tuturor partilor școlei terminată, Principele Alessandro Ioann fu invitat a merge în salonulu celu mare alu acestui frumosu stabilimentu, unde era preparate mai multe beuturi recortorie.

După unu quartu de ora înaltîmea Sea se sui în balconulu școlei militare, că să asiste la defilarea trupelor, ce le trecuse în revistă. Zuavii, venatorii și artileri'a erau gramadiți în dosulu școlei, acceptându ordinea de marsiu. (Va urmă.)

Principatele române unite.

„Dembovit'a” are scris, că guvernulu va da o proclamațiune, prin carea să arete pe față totu ce s'au intemplat în țiera și cu țier'a dela plebiscitu încoc.

Coloniile și locuitorii din 22 comune de pe dominiile statului din Bessarabi'a au subternut prin Administratorulu lor ministrului-presedinte 700 galbeni pentru cumpărarea unui tunu, și Domnitorulu a primitu acestu daru patrioticu alu suditorilor săi, și au insarcinat pre ministrulu presedinte, a areta contribuitorilor multiamit'a domnăscă.

Pentru cei loviți de inundări se iau din partea guvernului mesuri estinse binefacătoare. Dar și filantropia privată aduce frumoșe jertfe pentru acești nenorociți P. S. Sea Mitropolitul Ungro-Vlachiei, Parintele Nifonu, emise unu cerculariu, prin care provoca clerulu de tota starea, a alergă elu, în fruntea tuturor, spre ajutoriile celor lipsiți și a face și a stărua a se face colecte pentru densii. Diuariulu „Romanulu” a deschis o listă, ce au avut frumoșe rezultate. Spitierii (apotecarii) din Bucuresci s'au obligat, a da pentru cei seraciti prin inundare toate medicamentele în daru.